

Tlačová správa
Luxemburg, 15. januára 2020

Ekodizajn a energetické štítky EÚ zlepšujú energetickú účinnosť, konštatujú audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov opatrenia EÚ týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti prispeli k väčšej energetickej účinnosti. V regulačnom procese však dochádzalo k značným oneskoreniam a vzniklo riziko nadhodnotenia vplyvu tejto politiky. Podľa audítorov je okrem toho stále významným problémom nedodržovanie predpisov zo strany výrobcov a predajcov.

EÚ sa v rámci boja proti zmene klímy zaviazala zlepšiť svoju energetickú efektívnosť o 20 % do roku 2020 a o 32,5 % do roku 2030. V záujme dosiahnutia týchto cieľov Európska komisia prijala opatrenia zamerané na zlepšovanie dizajnu ekologických výrobkov (ekodizajn) a informácií pre spotrebiteľov o spotrebe energie a environmentálnych vlastnostiach (označovanie energetickej účinnosti).

Audítori potvrdili, že Komisia použila na výber regulovaných výrobkov spoľahlivú a transparentnú metodiku. Výsledkom je politika EÚ, v rámci ktorej sa prioritou prisúdila vyše 30 skupinám výrobkov s najväčším potenciálom úspory energie. Zároveň audítori upozornili na oneskorenia v regulačnom procese, ktorým sa dalo predísť a ktoré znížili vplyv politiky, keďže je pravdepodobné, že požiadavky na ekodizajn medzitým zastarali a energetické štítky už neboli relevantné na to, aby spotrebiteľom pomohli rozlíšiť výrobky s najlepším výkonom od tých s najhorším výkonom. Komisia medzitým prijíma kroky na zlepšenie energetických štítkov. Podľa audítorov je však začleňovanie obehového hospodárstva stále *ad hoc*.

Komisia pravidelne informuje o výsledkoch svojej politiky v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Je však pravdepodobné, že v dôsledku niektorých použitých predpokladov sa vplyv politiky nadhodnotil. Nezohľadňuje sa v nich napríklad nedodržanie právnych predpisov ani oneskorenia pri vykonávaní. Vo vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu sa navyše neberie do úvahy rozdiel medzi teoretickou spotrebou odvodenou na základe harmonizovaných noriem a skutočnou spotrebou energie. Napríklad kombinované chladničky s mrazničkami sa testujú bez otvorenia dverí a bez potravín vo vnútri. Audítori upozorňujú, že tak vzniká riziko nadhodnotenia úspor.

V členských štátoch EÚ nesú orgány dohľadu nad trhom zodpovednosť za zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na ich území spĺňali právne predpisy týkajúce sa označovania energetickej účinnosti a ekodizajnu. Komisia však zohráva dôležitú úlohu v uľahčovaní spolupráce medzi

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

orgánmi dohľadu nad trhom. Informačný a komunikačný systém pre dohľad nad trhom má za cieľ pomáhať pri výmene výsledkov inšpekcií, no jej účinnosť znižujú určité funkčné obmedzenia.

Audítori uvádzajú, že Komisia za posledné desaťročie financovala aj niekoľko projektov na posilnenie dohľadu nad ekodizajnom a označovaním energetickej účinnosti, ktoré priniesli pozitívne výsledky. Stále je však diskutabilné, či tieto projekty skutočne zmenili spôsob, akým členské štáty vykonávajú svoje povinnosti v oblasti dohľadu nad trhom. V praxi je počet modelov výrobkov testovaných v laboratóriách stále pomerne nízky. Komisia nedávno odhadla, že celkovo 10 až 25 % výrobkov v predaji nespĺňa právne predpisy EÚ. Audítori dospeli k záveru, že nedodržovanie predpisov zo strany výrobcov a predajcov je stále významný problém.

V záujme zlepšenia vplyvu politiky v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti v období po roku 2020 audítori predkladajú Európskej komisii niekoľko odporúčaní, ktoré zahŕňajú:

- opatrenia na urýchlenie regulačného procesu, napríklad prijatie vykonávacích opatrení v čase, keď sú pripravené, a nie vtedy, keď je dokončený celý balík opatrení,
- skvalitnenie spôsobu merania a vykazovania vplyvu politiky, a to zlepšením predpokladov a používaním metodiky, ktorou sa meria skutočná spotreba energie konečnými používateľmi,
- opatrenia na uľahčenie výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu nad trhom v členských štátoch a na zlepšenie súladu s politikou. To by malo zahŕňať skvalitnenie príslušných nástrojov pre členské štáty, šírenie osvedčených postupov a poskytovanie odborného vzdelávania na požiadanie.

Poznámky pre redaktorov

Ekodizajn a energetické štítky sa navzájom dopĺňajú:

- v právnych predpisoch EÚ o ekodizajne sa stanovujú požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti a iné požiadavky pre dizajn výrobku, čím sa vylepšujú jeho environmentálne vlastnosti. Výrobky, ktoré tieto požiadavky nespĺňajú, sa v EÚ nemôžu predávať a takto sa z trhu odstránia výrobky s najhoršími vlastnosťami.
- Na energetických štítkoch EÚ sa uvádza kategória spotrebiča od A po G stanovená na základe jeho spotreby energie. Vykoná sa odhad ročnej spotreby energie každého výrobku a podobné výrobky sa zaradia do jednotlivých tried energetickej účinnosti. To spotrebiteľom umožňuje robiť kvalifikované rozhodnutia.

Osobitná správa č. 1/2020 „Opatrenia EÚ týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti: dôležitý príspevok k väčšej energetickej účinnosti, ktorý však obmedzuje značné oneskorenia a nedodržovanie predpisov“ je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu) v 23 jazykoch EÚ.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, zainteresovaným stranám z priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe.

Kontakt pre médiá v súvislosti s touto správou

Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Telefón: (+352) 4398 47502/Mobil: (+352) 691 551 502